

къвъ е случая не само съ *Даскаль Андончо*, съ двамина отъ рода на Парашкевъ Бояджиолу, респективно гръцки учители въ Търново, Разградъ и Русе, и т. н.

Примѣрътъ на *Даскаль Андончо*, вѣроятно и като Букурешки възпитаникъ, се послѣдвалъ и отъ други сливенци. Така, *Даскаль Николаки*, учитель на Ив. Добровски, е слѣдвалъ въ Букурещъ при *Неофитъ (?) Дука*, вѣроятно сжия, който посочихме по-горѣ, или неговъ братъ. Неофитъ Дука слѣдъ това отворилъ гръцко училище и въ Брашовъ. *Даскаль Николаки* билъ синъ на „*владишкия екзархъ*“ Кирякъ, сжъ родомъ отъ Сливенъ. (Интересно е, че въ Сливенъ е имало прозвището „екзархъ“. По-рано се спомена за Тодория *Ексара*, което прѣданието изкривило отъ „екзархъ“). Кога се е родилъ *Даскаль Николаки* и кога за пръвъ пътъ станалъ учитель въ Сливенъ — не се знае. На всѣки случай, той се върналъ отъ Букурещъ въ Сливенъ не по-рано отъ 1805 г. и не по-късно отъ 1815 г. Ималъ свое частно у-ще, което се намирало въ „гръцката“ махала. (Тъй се наричала махалата въ центра на Сливенъ, между днешната гимназия, на съверъ отъ нея, по двѣтѣ страни на „Велико-княжеската“ улица. Наричала се е „гръцка“ не защото тамъ сѫ живѣли гърци, а гърчеющи се или поклонници на гръцкото учение сливенци). Училището на Николаки се състояло отъ два подготвителни и четири редовни класа. Въ първия подготвителенъ класъ учениците почвали само да поразбиратъ гръцки. За основа на прѣподаванията служилъ новогръцкия прѣводъ на Езоповитъ басни; въ втория прѣвеждали вече отъ старогръцки на новогръцки. Въ първия класъ прѣпазвалъ пословичния въ Сливенъ *поп Янко*. Николаки разправялъ на учениците си и нѣщо по *славянски* и често сравнявалъ старогръцки изрази съ *старобългарски* — нѣщо, което ни говори, както се загатна по-горѣ, че той е училъ „славянското четмо“ въ самия Сливенъ — това ще е било кждѣ 1795 г., защото, когато Добровски се училъ при него (1817 г.), Николаки ималъ вече 40—41 година. Че дѣйствително „славянската“ писменность не е била тѣй забравена въ Сливенъ, въпрѣки засиления замахъ на елинизма отъ 1805 г. нататъкъ, това се види и отъ факта, че въ Сливенъ кждѣ 1817 г. се намиралъ калугеринътъ *Отецъ Сава*, който събирадъ въ натура помощи за *мъстното училище*, и продавалъ *славянски букварчета*, отъ които си купувалъ и самия Добровски. По тия именно букварчета Добровски се научилъ да чете старобългарски, а вечерно врѣме, вмѣсто да се моли съ гръцкото „патеръ имонъ“, почвалъ съ *отче нашъ*, — нѣщо, което не се понравило отначало на баща му, който, по общо течenie,

ль увлечень отъ гърцизма. Тия „букварчета“ сѫ вѣроятно сжитѣ, които излѣзоха на бѣль свѣтъ прѣзъ 1824 г., подъ ржката на Д-ръ Беронъ, а по инициативата и иждиве-